

24.61x15.4	1	עמוד 2	מעריב - המגזין	25/01/2021	75979917-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

« יוסי אחימאי

תמרור אדום לכולנו

האם ום הזיכרון הבינלאומי לשואה, שיחול מחרתיים זו הפעם ה־76 מאז שוחרר מחנה אושוויץ, ינוצל לחשבון נפש לאומי, שכה נדרש לעת הזאת?

למנו מגיפת הקורונה ועוררה גלי אנטישמיות מחודשים. התחייבויות נאות לחוד ומציאות עגומה לחוד.

אבל מה כי נלין על אומות תבל, כאשר בישראל עצמה מגיפת שנאה פנימית משס־עת בתוכנו? בעוד הקורונה מפילה בנו אלפי חללים, משתקת כמעט כליל את המשק, משנה אורחות חיינו, ובעוד האיומים מאיראן מתעצ־מים – הניסיון לקיים אחדות לאומית בממשלה כשל כישלון חרוץ. שוב אנו בסחרור משולב של מגיפה ובחירות, בטירוף מערכות ממש. האם זיכרון אחד, יום אחד, יום הזיכרון הבי־נלאומי לשואה, שיחול מחרתיים זו הפעם ה־76 מאז שוחרר מחנה אושוויץ, ינוצל לח־שבון נפש לאומי, שכה נדרש לעת הזאת? האם יוכל לשמש לנו תמרור אדום, תזכורת, לאילו תהומות אנו עלולים להידרדר לאו דווקא בשל אויבינו, אלא יותר בשל שנאה פנימית גואה, שכבר מתבטאת באלימות פיזית ברחובות? במערכת בחירות מסעירה ככל שהינה, בעיתוי כה קשה, מן הראוי שראשי הציבור יתעלו ויפ־גינו אחריות, גם כשנאבקים על קולות הבוח־רים. רק ישראל דמוקרטית אך מאוחדת היא הערובה לכך שלא תתרגש עלינו ועל תפוצות הגולה שואה שנייה. ●

בהיסטוריה האנושית – כ־50 מיליון בני אדם נספו בשנות המלחמה העולמית השנייה. בלי ששת המיליונים, העם היהודי קם מאפר השואה, לחם בארצו וכונן את מדינתו העצמאית.

יום מצמרר לכל משתתפיו היה זה אותו יום במחנה אושוויץ לפני שבש שנים. יום רחוס של טלטלה מעיקה, של חשבון נפש מר וכואב לכל משתתף ולכל פרלמנטר ישראלי, בהם גם ערבי אחד ודרוזי אחד. אבל זה היה רק יום אחד בלוח השנה. אירוע מעצב של התלכדות ואח־דות זמניות. בבית, בשוכנו אל המליאה במשכן שבלב הברדה, חזרו העניינים לקדמותם. שוב נגחו חברי הכנסת אלה את אלה. נשכחו האסון הבלתי נתפס שהוא וגם האיומים החדשים.

אשתקד צוין יום הזיכרון הבינלאומי לשואה ביד ושם בירושלים. כ־50 ממנהיגי העולם התחייבו בהתכנסות רבת רושם לזכור ולא לשכוח, ולהילחם בכל גילויי האנטישמיות שחזרו והתרכזו בארצותיהם. זאת בעקבות מיזם מ־2016, שבו הארגון הבינלאומי לזיכרון השואה פרסם הגדרות מחייבות לאנטישמיות, ובהן הכחשת זכות העם היהודי להגדרה עצ־מית. ובעוד מתנהל ויכוח נוקב (במיוחד בעור־לם היהודי) סביב סעיף זה – למשל, אם תנועת החרם על ישראל היא אנטישמית – פרצה לעור־

צעדתי לצדו של שבח וייס, בעצמו ניצל שואה, ולשעבר יו־ר הכנסת ה־13 שבה כיהנתי, שגריר ישראל בוורשה ויו־ר מועצת יד ושם. ההליכה לצדו העצימה את החוויה הקשה, החד־פעמית. זו הייתה צעדה משתקת ומא־חדת, ואת תחושת האחדות המחישה במיוחד אבוקת הזיכרון שהוצתה במשותף על ידי יו־ר הקואליציה דאז, ח"כ יריב לוין, ויו־ר האופוזי־ציה ח"כ יצחק הרצוג. המעילים הכבדים והצ־עיפים החמימים לא לגמרי הועילו בקור העז של מינוס 15 מעלות. שאלנו את עצמנו: איך אפשר היה לשרוד אז את החורף הפולני, כשרק כותונת דקה לגופך, והקלגס הגרמני אינו יודע רחם? ואכן, רבים מאחינו שהובאו לכאן מרחבי אירופה לא שרדו את הקרה, עוד קודם שהובלו למשרפות.

השואה, ומלחמת העולם השנייה, לא פרצו לפתע. הכתובות היו על הקירות ברחבי היבשת האירופית. הרצל, ז'בוטינסקי ומנהיגים ציונים נוספים התריעו במשך שנים מפני סכנת השמד האורבת לבני העם היהודי אם לא יתעשתו ויע־לו לארץ ישראל. מעטים נענו לקריאות האזע־קה, הצילו נפשתיים. שליש מהעם היהודי עלה בעשן המשרפות השמימה. גרמניה הנאצית המיטה על העולם כולו אסון שלא היה כדוגמתו

דבוקה אחת הם צעדו בקור המקפיא, מכורבלים במעיליהם ובצעפיהם, באירועי יום השואה הבינלאומי במחנה אושוויץ על אדמת פולין, תחנתם האחרונה של מיליון ו־200 אלף בני אדם, רובם המכריע יהודים. משני צדיהם איגפו אותם אנשי המש־מר נושאי דגלי ישראל. דוממים הם התקדמו מ"שער המוות" של מחנה בירקנאו, לאורך מסילת הברזל, מרחק של כמה מאות מטרים, אל רחבת אנדרטת הזיכרון, אשר משני צדיה שרידי תעשיית המוות הנאצית.

שבש שנים חלפו מאז, ולעולם לא אשכח את האירוע המרטיט הזה, שבו נטלתי חלק כחבר משלחת כנסת ישראל. זה היה ביום הזיכ־רון הבינלאומי לשואה, היום שבו נכבש מחנה ההשמדה הזה על ידי הצבא הרוסי ב־27 בינואר 1945, והובס צבאו של היטלר יימח שמו וזכרו. כמחצית מחברי הכנסת, נציגי כל הסיעות, יצאו במטוסים מיוחדים לעבר קרקוב, ומשם הוסעו לאושוויץ. בדבוקה אחת הם נעו המומים בין הגדרות הממושמלות, בין הצריפים הקודרים, המשרפות, הקרונוט, מאוחדים בהכרתם כי את השואה אסור להשכיח, את לקחה יש להנחיל גם לדורות הבאים, וכי מדינת היהודים היא התשר־בה לכל שונאינו בעבר, בהווה ובעתיד.